

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/46/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617201371
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7617201371.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a JUDr. Diany Solčányovej v právnej veci navrhovateľa O. H. nar. X.X.XXXX bývajúceho na W.. Z.. T. č. XXXX/XX v N. J. I. proti povinnému Z. H. nar. XX.X.XXXX bývajúcemu na W.. H.. J. č. XXX/XX v S. v konaní o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa o odvolaní povinného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 27.4.2017 č.k. 11Pc/4/2017-60 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okrem výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal povinného prispievať na výživu navrhovateľa výživným 140 Eur mesačne od 27.1.2017, ktoré je povinný zaplatiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci dopredu navrhovateľovi. Dlžné výživné 86,45 Eur za obdobie od 27.1.2017 do 31.3.2017 povolil povinnému splácať v mesačných splátkach po 20 Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhod splátok od právoplatnosti napadnutého rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol.

2. Proti výrokom o výživnom a dlžnom výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie povinný s návrhom, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že konajúci súd neúplne zistil skutočný stav a nesprávne vec právne posúdil. Poukázal na to, že príjem mu postačuje len na pokrytie jeho mesačných výdavkov. Pretože pracuje mimo svojho bydliska, jeho výdavky spojené s cestovaním sa zvyšujú. Napriek tomu, že si uvedomuje, že výdavky navrhovateľa sa zvyšujú, určené výživné nie je schopný zaplatiť. Zdôraznil, že spotrebiteľský úver 6.854,76 Eur spláca v mesačných splátkach po 147, 83 Eur, ktorý si zobral na kúpu motorového vozidla, ktoré nevyhnutne potrebuje na cestovanie za prácou. Napadnuté rozhodnutie označil za nesprávne, pretože nie je možné, aby mal navrhovateľ vyšší príjem ako on. Súčasťou podaného odvolania bolo vyúčtovanie za mobilné služby, za ktoré mesačne platí približne 2000 Kč (cca 78 eur).

3. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu povinného navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Povinný deklaroval, že od 1.4.2017 bol preradený na prácu stavebného pracovníka s čistou mzdou 10.500 Kč (cca 410 Eur). V predloženej zmluve o spotrebiteľskom úvere dokladoval pre účely schválenia spotrebiteľského úveru vyšší ako ním preukázaný príjem, pričom uviedol nepravdivé informácie o tom, že nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Konštatoval, že kúpna cena motorového vozidla, na ktoré si povinný požičal peňažné prostriedky spotrebiteľským úverom 6.854,70 Eur bola 9.390 Eur, z čoho nepochybne vyplýva, že povinný musel doplatiť 2.535,30 Eur z vlastných zdrojov.

4. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

5. Podľa ust. § 395 CMP ak § 396 CMP neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona, ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami povinného uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a povinný ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb v spoločnosti deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa t.j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Pokiaľ rodičia spolu žijú a spoločne sa dobrovoľne podieľajú na nákladoch rodiny a zabezpečovaní výživy jej členov, potom súd o určení vyživovacej povinnosti k deťom nemá oprávnenie rozhodovať. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývanie. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi, môže ju preukázať napr. výška mesačných nákladov rodiča a to súhrne alebo jednotlivé položky. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov.

9. Základnou podmienkou určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku. Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tieto základné patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie,

hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školských povinností, preprava, poplatky, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Na konkrétnej výške priemerných mesačných nákladov sa bude podieľať každý z rodičov v rozsahu, ktorý zodpovedá ich schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Na strane každého rodiča zohľadní súd jeho zárobky, schopnosti, možnosti a majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, domácnosť, plnenie vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami nad rámec určenými súdnym rozhodnutím. Miera vyživovacej povinnosti rodičov k tomu istému dieťaťu nemusí byť rovnaká.

10. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je zákonnou povinnosťou rodičov. Plnenie vyživovacej povinnosti by malo byť spravidla dobrovoľné. Jej úprava súdnym rozhodnutím býva spravidla následkom nezhôd v osobnej sfére dotknutých účastníkov. Všeobecnými kritériami pre určenie výšky výživného na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného schopnosti, jeho možnosti a majetkové pomery.

11. Pri určení konkrétnej výšky výživného treba vychádzať z toho, aká finančná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoj jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečiť dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

12. K odvolacím námietkam povinného dodáva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Na tieto skutočnosti prihliada aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Pri rozhodovaní o výživnom je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. Z predloženého spisu a zisteného skutočného stavu veci nepochybne vyplýva, že skutočné schopnosti a možnosti povinného sú vyššie ako ním preukázané, nakoľko povinný len za splátku spotrebiteľského úveru mesačne vynaloží viac peňažných prostriedkov ako na výživu navrhovateľa, pričom na kúpu motorového vozidla okrem peňažných prostriedkov zo spotrebiteľského úveru vynaložil približne 2.500 Eur z vlastných peňažných prostriedkov. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie neprihliadol na výdavky spojené so splácaním hypotekárneho úveru, pretože tieto výdavky nie je nevyhnutné vynaložiť. Odvolací súd zohľadnil odôvodnenosť kúpy motorového vozidla za účelom prepravy do zamestnania, avšak povinný mal možnosť zakúpiť si motorové vozidlo aj za nižšiu kúpnu cenu tak, aby neohrozil plnenie si vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi, preto jeho námietky ohľadom výdavkov spojených s kúpou motorového vozidla neobstoja. Je nepochybné, že povinný mal k dispozícii peňažné prostriedky vo výške približne 2500 Eur, ktoré mohol využiť na kúpu staršieho motorového vozidla, ktoré by spĺňalo požiadavky na dennodennú prepravu do zamestnania bez toho, aby zvýšil svoje mesačné výdavky o splátku spotrebiteľského úveru a ohrozil tak riadne plnenie vyživovacej povinnosti. Určené výživné 140 Eur mesačne je určené na uspokojovanie odôvodnených potrieb navrhovateľa v období jedného mesiaca, pričom povinný rovnakú sumu vynaloží len na splátku úveru. Poukazuje na to, že povinný v žiadosti o spotrebiteľský úver preukázal vyšší mesačný príjem ako v konaní o zvýšenie výživného, pričom len na splátku spotrebiteľského úveru a vyúčtované platby za mobilné služby mesačne zaplatí 225 Eur, čo je viac ako polovica ním preukázaného príjmu, v dôsledku čoho je nepochybné, že jeho životná úroveň a skutočné schopnosti a možnosti sú vyššie ako v konaní preukázal. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že určené výživné zodpovedá v zmysle zásady fakticity skutočným schopnostiam a možnostiam povinného. Vzhľadom na to, že navrhovateľ sa voči určenému výživnému neodvolal, odvolací súd sa nezaoberal schopnosťami anosťami povinného prispievať na výživu navrhovateľa vo väčšom rozsahu.

13. Pretože konajúci súd správne a zákonne rozhodol aj o dlžnom výživnom odvolací súd z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie v napadnutých výrokoch ako vecne správne podľa ust. § 387

ods. 1 CSP a podľa ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

14. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku , ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.